

ГЕОРГИ КАРАДЖОВ
КОРИДОРИ
СЦЕНИЧНА ХРОНОЛОГИЯ НА
ЕДИН КОШМАР

chitanka.info

На синовете ми

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА:

ЕГО
ПАРАДЖИЯ
ПЪРВИ ВОЙНИК
ВТОРИ ВОЙНИК
ТРЕТИ ВОЙНИК
БАЛЕРИНА
БАРМАНКА
СТАТИСТ
МОМИЧЕ

ЕГО: *(сам)* И още като почувствах, че пропадам, а едно време повечето летях насън, то е така, като е по-млад човек, обикновено е по-лек, по-лесно му е да лети, въпреки че и пропадането си го имам от детството, то няма нищо общо — летенето с пропадането, но като пораства човек, си мисля, летенето му се взема, а пропадането му остава, все нещо трябва да му остане на човека, за утешение, та общо взето при пропадане ни обзема страх, паника някаква и олекване някакво — едновременно, ставаш като балон — празен. Нито мисъл, нито думичка даже, или звук може да се промъкне в тази кънтяща балонска празнота, в която пропадаш стремително, преди да се събудиш в леглото си. Но този път май е било по-друго, този път изглежда не съм се събудил, а и празнотата беше съвсем друга празнота. Нямаше в нея нито действие, нито хора или предмети, нито енергия някаква, или, да кажем, материя. Не, за всичко това нямаше място, защото беше изместено от думите, а те бяха много и разхвърлени, натъпкани безразборно една върху друга. Не знам защо ми се сториха като барикада. И ако можех само да мина от другата страна, а защо, не знам, сигурно си бях вгълпил, че оттатък няма страх и пропадане, трябваше да започна да ги премествам една след друга, а някои бяха много тежки, някои думи, аз съм малко слаботелесен, къде с рамо, къде с крак тръгнах да си пробивам път през думите, през

пропадането значи и действия енергично, толкова енергично, че накрая се оказах затрупан — светлината и въздуха останаха някъде високо над мен и аз бавно и сигурно се задушавях, вграден в агонията на пропадането. И понеже си спомних за оня, дете се спасил сам, като се измъкнал за косата, докопах един кичур и потеглих, думите се разместиха, най-близката ме перна по носа и успях да я осъзная — думата беше „сцената“. Отрезвяваща, освобождаваща. В случай на задръстеност, в каквато се намирах, една дума има грамадно значение, тя може да побере целия свят. И всичко останало изчезна. Освен убеждението, че трябва веднага да се добера до това място, което заседна в мен като „сцена“. За да се спася. Час по-скоро. Може и да е илюзия, казах си, обаче хората все пак вече са седнали и чакат, нервничат — и е разбираемо, все пак са си платили билетите. А мене ме няма. И нито пътя зная, ни посоката — само ми се струва, че е някъде горе. И сигурно не е толкова горещо, като тука, макар да съм чувал, че и там било горещо — от прожекторите...

ПАРАДЖИЯ: *(появява се от мрака)* Ей, ти пък откъде се взе?

ЕГО: Ами отникъде. От съня. Вие кой сте?

ПАРАДЖИЯ: Ти, ти, мойто момче, на мен на Вие няма да ми говориш, я не се прави, че не познаваш бай Пешо.

ЕГО: Не знам, не се сещам, сигурно би трябвало да Ви... да те познавам. Но понякога човек сънува и непознати...

ПАРАДЖИЯ: Чакай, чакай, кой кого сънува сега няма да уточняваме. Това и Бил да попиташ, и Луис, и те няма да могат да ти кажат. Та да не се обиждаме сега на сънища и на сънуване, като сме в един и същи свят, в момента, по-добре да приемем, че не спим. И в такъв случай ще трябва да те изхвърля — наредено ми е да не пускам никого тук. Обаче човек като спи е добър, ще взема да те оставя, тъй и тъй знам, че те сънувам. Е, ти да не си помислиш, че си кой знае какво, аз предпочитам други сънища, разбираш ме, нали. Обаче човек не избира сънищата си, пък и ти не си някой кошмар, да речем... Влизай, влизай и сядай. Ще пийнем ли по едно? Казвай сега, жената ли те изгони? И не те пускат по хотелите, нали? Защото си жител на града... Случва се, случва се, приятел. А навън е студено. Спокойно, тука е топло, пара има достатъчно — ако си гладен, има там един хляб и един буркан свинска мас, режи, мажи, яж — това zasiща най-добре. Но гледай да оставиш, че ще дойдат войничетата. Ще трябва да делиш

квартирата с тях, няма начин. Те са от по-далечните поделения — самодейчета, като изпуснат последния рейс и слизат тук. Че и гладни, вечерята в казармата отдавна е минала. То вярно забранено, ама как да не го пуснеш, къде ще иде по това време. Навън студено. Тука е топло, пара има, нощем гори само малкото котле, да поддържа топлата вода, ама и то е предостатъчно, казвам ти, ще се изпотиш. Само че утре в шест като дойда — да те няма. Денем може да влезе някой — проверяващи много. Да не се заядат. То човек от добрината си пати.

ЕГО: Има някаква грешка. Аз търся сцената.

ПАРАДЖИЯ: Какво, сцената? Че защо ти е сцената? По това време. *(поглежда часовника си)* Както гледам, представлението отдавна е свършило, че и декорите са развалили. За какво ти е празна и тъмна сцена? Не, не, късно е, по-добре ме послушай, полегни си тук. Те, момчетата не са лоши, нямам проблеми с тях, няма да те притесняват. Само гледай да не ти стане много топло, че понякога става, ще легнеш по-далечко от тръбите, нали така. И да не забравиш — утре като дойда — отбой. Хайде, лека нощ.

ЕГО: Чакайте... чакай, бай Пешо. Аз не искам да оставам тук. Аз трябва на сцената. Там ме чакат, разбираш ли, просто трябва да отида. Да ми кажеш откъде се минава.

ПАРАДЖИЯ: Ти разбираш ли ме, като ти говоря или не? Тука е парното отделение, не разбра ли досега? И няма врати, няма коридори, влиза се от отделен вход, откъдето си влязъл одеде и пак оттам се излиза. Със сцената ни свързват само тръбите, по тръбата не можеш мина, да не си хлебарка. Като толкова ти е притрябвало, утре вечер си купи билет, па мини през вратата, през главния вход, оттука връзка няма. И то добре, че няма, ако имаше не можех да те пусна и тука, кой ще отговаря!

ЕГО: През главния вход. И къде е той?

ПАРАДЖИЯ: А, това не зная. Не ми влиза в работата. Аз отговарям за парата.

ЕГО: Но на мене не ми се спи. Аз трябва на всяка цена... Там ме чакат, разбираш ли?

ПАРАДЖИЯ: Че кой те чака там по това време?

ЕГО: Ами... такива като мен. Не знам. Само знам, че ме чакат.

ПАРАДЖИЯ: Сцената... Знам, че има подобно нещо. Някъде горе. Нали го отоплявам, трябва да го има, ама къде, как — това не

знам. Тук ми стига, този подземен лабиринт, дето се приготвя парата... Има, има, знам, там се извършва действието, нали? Не че ние тука бездействаме, де, кранчета, манометри, гориво, вода, хаос един такъв. Изначален. Откъдето тръгва парата. Обаче истинското действие се извършва там горе, на сцената. Действие първо, действие второ, знам аз, гледах веднъж. Като дете... Да не забравя, едно русо войниче, дребничко такова, редник Петев, той трябва тук да спи, това му е на него службата, помощник параджия, ще му кажеш, че аз съм ти разрешил. Като ме няма, той отговаря.

ЕГО: Ама защо е войник. Тук какво, военен театър ли е?

ПАРАДЖИЯ: Ами да, май че е военен, знам ли го. Разбира се, че е военен. В определен смисъл. А сега аз ще вървя, трябва да се спи, че моят показва един без пет. Утре рано-рано — както сме се разбрали, нали? Тоалетната е там, в дясно, душа да не се ползва. Ще те заключа отвън, не мога да оставя отключено... От доброто сърце си патя аз, ама какво да ви правя, няма да ви оставя на улицата я, и аз съм човек...

ЕГО: Ама аз...

ПАРАДЖИЯ: Лека нощ. *(сяда в един ъгъл на сцената)*

ЕГО: Отиде си... Ама че е тъмно тук. Като в тунел. Сигурно има изход. Така, това е тръба, това е друга тръба, едната топла, другата студена. Топлата води към сцената. Само че как да мина през тръбата? Не става, не съм хлебарка. Трябва да има някъде врата, не може да няма. Някъде горе. Обаче къде? Да имах поне някакво фенерче, светлинка някаква... *(търси по джобовете си)* Ами, къде ти, кой си ляга да спи с фенерче. Знам ли, ако наистина е сън, утре да си легна и с фенерче, и със стълба, *(шум от излизаща пара)* Ей, какво става тук! Майсторе, майсторе, върни се, нещо не е наред тука, ако гръмне котела съм загубен... Майсторе!

ПАРАДЖИЯ: *(безучастно, както си седи на стола)* Та така си мисля, се създава световната тайна. Седиш си в залата и ти е топло. И ако речеш да се замислиш — това топло не е току-така, то идва отнякъде това топло. И понеже топлото отдолу нагоре се движи, то си е вече физически закон, казваш си — отдолу идва, от под земята. И като не знаеш каква е работата, почваш да фантазираш. Човек много обича тайните, за да може да си фантазира. Аз например, в тоя тъмен лабиринт що фантазии съм изфантазирал! Като няма тайни, измисляш си ги. Тъй, ами че как. Инак ще полудееш в това тъмно подземие, от

жега и от скука. Ще се побъркаш. Та така и ти си мислиш, щом топлото иде отдолу, значи някъде там, под земята има нещо топло, огън някакъв. И те ти го адът, с всичките му там огньове и дяволи, и грешници. Пък то като погледнеш, ние сме и дяволите, и грешниците, дето се печем тука като грешни дяволи, за да осигурим топлото за населението и хем топлото, хем едновременно и загадката осигуряваме — за главоблъскане. Само пара да има, котлето да работи, че манометрите нещо май не са съвсем сигурни, манометрите са български, някой ден ще гръмнем, ама кога ще е не знам. Че и клапанът български — котелът ще се взриви, той затворен ще остане... Ама не, ония там отгоре не искат и да знаят — дай вода, дай пара. И бай Пешо дава, къде ще иде да не даде. Пара, пара... Ял съм й попарата аз на парата, преди черен като дявол от въглищата, сега воняш на нафта, не можеш да се измиришеш... Макар, че има устройство. Автоматично. Ама и устройството българско — студентска рационализация някаква, та не пипне ли ръчица... Та така...

ЕГО: Още една тръба — и още една — а това — стъпенка. Че това тук май е стълба. Вярно, стълба, ето я втората стъпенка. И ако тръгна нагоре? Ами да, трето, четвърто, пето... Изкачвам се, няма лъжа. Само дето стана по-топло. И задушно. *(отново шум от пара)* Това е от височината. По-горе е по-топло. *(на края на стълбата се разтваря капак, от който осветява с фенерче Първи войник)*

ПЪРВИ ВОЙНИК: Тука е, влизайте!

ЕГО: Ей!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Какво става, кой е там?

ЕГО: Аз.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Абе идиот, какво правиш горе на стълбата, искаш да ме утрепеш ли? Какво търсиш тук изобщо!

ЕГО: Бай Пешо каза, че мога да остана тук за през нощта.

ПЪРВИ ВОЙНИК: И реши да спиш горе на стълбата, а? Да не те хапят мишките.

ЕГО: Има ли тук мишки?

ПАРАДЖИЯ: *(на себе си)* Манометрите, манометрите...

ПЪРВИ ВОЙНИК: А слез сега, ако обичаш, да можем да минем с колегите. Тук разминаването е забранено.

ВТОРИ ВОЙНИК: *(отвън)* Какво става, бе?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Нищо, нищо, дискутираме тука. С един философ.

ТРЕТИ ВОЙНИК: *(отвън)* Хайде бе, докога ще киснем тук!

ПАРАДЖИЯ: Време е да се сменят.

ЕГО: *(слиза)* Впрочем, аз съм тук абсолютно случайно. Не зная как стана. Аз трябва да ида на сцената. Спешно е. Ако можете да ми покажете вратата... Понеже стълбата води нагоре, а казват че и сцената била някъде горе... *(Първи, Втори и Трети войник слизат с кънтене по стълбата, долу Втори войник изважда цигари, черпи, запалват)*

ПЪРВИ ВОЙНИК: И за какво ти е?

ЕГО: Кое? А, да, сцената... Не знам. Само знам, че трябва да отида. Като отида, ще ми кажат. Чакат ме.

ВТОРИ ВОЙНИК: По това време?

ЕГО: По това, по онова, за времето аз нямам думата, то времето...

ПАРАДЖИЯ: Крайно време е...

ТРЕТИ ВОЙНИК: Тоз наистина ли е философ? Може ли да го пипна?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Недей, може да хапе. Ракийка? *(налива на войниците)*

ТРЕТИ ВОЙНИК: Ей, философ, ти хапеш ли?

ЕГО: Не ме разбирате, аз искам... Аз трябва да вървя. На сцената. Ако ми покажете пътя...

ПЪРВИ ВОЙНИК: Чакай сега, нали разправяше, че бай Пешо те пуснал да останеш за през нощта?

ЕГО: Не. Тоест да, вярно, той ми разреши, ама аз не съм уморен. Не мога да губя време, разбирате ли, нямам време.

ПЪРВИ ВОЙНИК: *(на другите)* Някой гладен? *(на Его)* Как ще губиш нещо, дето го нямаш?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Нали? Взема ни за будали! Щото знае, че съм завършил само четвърти клас.

ПЪРВИ ВОЙНИК: До края?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Е, докъдето съм го завършил, дотам. Ама съм по-голям философ от него, след като мене ме пита за пътя. И за какво му е цялото учение тогава, за какво е станал философ и професор и министър, като най-простото не знае?

ЕГО: Има някаква грешка, нито съм професор, нито съм философ... Грешка е станала. Добре, вярно, признавам, глупав съм, не знам пътя и затова питам, а вие сте умни и ще ми го кажете, нали?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Абе тоя ни прави на будали.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Сега, бай Пешо те е пуснал, така ли? А искаш да вървиш.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Бяга.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Не му е чиста работата, щом бяга. Да не е крадец?

ЕГО: Ето пак не ме разбрахте. Тук съм попаднал по погрешка, случайно.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Мислеше си, че е бижутерски магазин, а?

ВТОРИ ВОЙНИК: Айде уволнение! (*nue*)

ТРЕТИ ВОЙНИК: Да не е някой преоблечен проверяващ бе? Фатмак?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Какви проверяващи по това време, пък и бай Пешо нямаше да го пусне, той е стабилен. Инструкцията да не пуска никого е от командващия. Играеш ли белот?

ЕГО: Не. И нямам време. Трябва да вървя.

ТРЕТИ ВОЙНИК: То и да играеш, все тая, Манолчо е направил главата, ей сега ще захърка.

ВТОРИ ВОЙНИК: Айде уволнение! (*nue*) Наздраве!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Наздраве, Манолчо, одеялото ти е там в шкафа.

ПАРАДЖИЯ: (*приспивно*) Манометри, манометри, манометри...

ВТОРИ ВОЙНИК: Бе трябваше да го вземем онова гадже с нас, дето си заголи баджака — ела, вълчо, изяж ме... Ха-ха-ха!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Стига бе, Манолчо, това беше Ау-бау циганката, ти не я ли знаеш... Че нея собственото й племе не я иска. Затова обикаля оградите на казармите и си търси. Тя е малко така. (*завърта длан край главата си*)

ТРЕТИ ВОЙНИК: Малко да беше само!

ВТОРИ ВОЙНИК: Че кво й е, още по-хубаво, като дава.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Стига бе, тя мирише от половин километър, не те ли е гнус?

ВТОРИ ВОЙНИК: Мен за таквоз нещо не ме е гнус. Айде уволнение! (*nue*)

ТРЕТИ ВОЙНИК: Като бях долу, в Бригадата, старите войници разправяха, че я хванали един ден и я измили с една четка в клозета. И... един след друг.

ВТОРИ ВОЙНИК: Хайде бе! И тя?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Малко ѝ се видяло.

ВТОРИ ВОЙНИК: Че да бяхме я взели, щяхме да я измием. Ти нали имаш мивка тук?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Имам.

ВТОРИ ВОЙНИК: И хем топла вода.

ПЪРВИ ВОЙНИК: То не е до измиването, Манолчо. Има болести, дето с водата не могат да се измият.

ВТОРИ ВОЙНИК: Хайде бе! Че тя болна ли е?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Кой знай, аскера я отбягва.

ВТОРИ ВОЙНИК: Язък! Готино гадже! Хайде уволнение!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Ей, ей, ти я подкара направо с шишето...

ВТОРИ ВОЙНИК: Братче, като ме е напънало, хич няма и да я мия, слагам противогаза и карам.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Абе къде отиде она?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Кой?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Она. Дето не знае кой е... Ама и ние сме едни серсеми, толкова време стоим на тъмно (*запалва лампа*)

ТРЕТИ ВОЙНИК: Ето го твоя човек, катери се по стълбата.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Къде бе, приятел?

ЕГО: Нямам време, не ви ли казах. Трябва горе. На сцената. Там ме чакат, разбирате ли?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Кой те чака тебе бе, кой си ти?

ЕГО: Не зная. Само знам, че ме чакат.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Ха-ха-ха! И къде смяташ да се качиш?

ЕГО: Някъде другаде. Тук нямам работа.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Нямах избор обаче. Накъде мислиш, че води тази стълба?

ЕГО: Все някъде води.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Обаче сбърка.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Тази стълба не води никъде.

ВТОРИ ВОЙНИК: Никъде.

ЕГО: Не може да не води. Вие нали оттам дойдохте.

ВТОРИ ВОЙНИК: Точно така.

ТРЕТИ ВОЙНИК: От никъдето.

ЕГО: Баламосвате ме.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Никой не те баламосва, мой човек, погледни истината в очите, такава, каквата е.

ЕГО: *(стигнал е догоре)* Ето тука имаше капак някакъв... Някакъв отвор имаше.

ВТОРИ ВОЙНИК: Дупка?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Силажна яма?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Кратер на вулкан?

ЕГО: Имаше. Трябва да е имало, иначе как влязохте?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Много пита тоя. Толкова е глупав, пък какви неща иска да знае. Загадките на вселената иска да прозре, че и дупка му трябва — да излезе.

ЕГО: Това е вече прекалено. Веднага ме пуснете да изляза.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Че излез, кой ти пречи. Намери си дупката, проври си най-напред главата, после полека-лека нататък — и се измъквай. На светлина, студ и атмосферно налягане, не помниш ли как ставаше? Или предпочиташ седалищно?

ЕГО: Нищо не разбирам. Щом има стълба, трябва да води някъде...

ВТОРИ ВОЙНИК: Щом има пушка, трябва да гръмне.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Щом има крушка, дръж я за опашката.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Много си тъп. За тебе навсякъде е някъде. А защо казвате тогава „никъде“? Ако не съществува това никъде? *(на Втори войник)* Дай ракията тук, с този червен нос не можеш да се уволниш...

ЕГО: Добре, момчета, разбирам, много хубаво, пошегувахме се, посмяхме се, добре. А сега ми отключете вратата и да си ходя, а? Казах ви — чакат ме, неудобно е...

ВТОРИ ВОЙНИК: Ега ти, падам! *(смях)*

ТРЕТИ ВОЙНИК: Няма майтап, сега ще вземе и врата да търси!

ЕГО: Ама врата има, това го знам със сигурност. Видях бай Пешо да я заключва... Само че къде беше не си спомням, тука е като в някой лабиринт. Нали... вие ще ми кажете, а? Ще ви дам... *(рови из джобовете си)*

ВТОРИ ВОЙНИК: Пари? Или цигари?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Ти си луд, бе, кой си ляга с пари в джоба?

ВТОРИ ВОЙНИК: Тоз и във възглавницата си няма зашита.

ЕГО: *(на себе си)* Ще се ощипия! Ще се ощипия силно, сигурно още спя... *(щипе се)* Не се получава. Имаше, всичко имаше. И капак, и врата...

ВТОРИ ВОЙНИК: И прозорци...

ТРЕТИ ВОЙНИК: И балконче...

ЕГО: Като стана светло — изчезнаха. Сигурно на тъмно трябва да се види...

ВТОРИ ВОЙНИК: Ей, тоя откачи.

ТРЕТИ ВОЙНИК: На тъмно искал да гледа. Я, Манолчо, дай му прибора за нощно виждане.

ВТОРИ ВОЙНИК: А? Да му светна ли един, че да му притъмнее? Да му светна ли един?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Недей, да не употребяваме насилие.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Ние сме миролюбиви хора, нищо че сме войници.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Ти, като те гледам, май и войник не си бил?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Нито е бил, нито ще бие.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Във всеки случай на мен ми омръзна. И ми се спи. Ей, ти — за тебе няма одеяло, легни до котела, там е топло, *(войниците отварят един шкаф, вземат от него по едно одеяло, влизат един след друг в шкафа, последният затваря вратата)*

ЕГО: Аха-а! Така било, значи! Гениално, гениално! Врата, маскирана като шкаф! *(хвърля се към шкафа, разтваря вратите, зад тях се открива зидана стена, блъска с юмруци по тухлите)* Нищо не разбирам. Това не може сега да са го направили, това е стара зидария... Ама шмекери! Ей, момчета, момчета! И сега? Я да потърся ключа за лампата... Няма ключ. Има си хас да има. Аз наистина съм много тъп. Нещата тук просто ги няма. И мене сигурно ме няма... А-а, не, моля, моля, мене ме има. Ето ме, пипам си ръцете, краката, главата. Всичко ми е на мястото, само дето почвам да се побърквам, ей на, сам си приказвам вече. Ту би ор нот ту би! Това е то, всички побъркани сами си говорят, това го наричат театър. И целият свят е сцена... Сцената! Трябва на сцената! Само че как? Тук май от час на час по-тясно става. Ако сложа стълбата напреки. Да не могат да се съберат стените, че да ме премажат... Стълбата ли? Каква стълба? Има си хас да я има. Разбира се, няма никаква стълба! *(шум от пара)*

ПАРАДЖИЯ: Дай пара! Дай вода!

ЕГО: Колко бързо изчезва всичко, не можеш да го разгледаш и вече го няма.

ПАРАДЖИЯ: Манометрите, манометрите... *(към шепота му се примесват тихите гласове на Балерината и Барманката)*

БАЛЕРИНА: Ей, ти там...

БАРМАНКА: Готов ли си?

БАЛЕРИНА: Чакаме те, хайде.

БАРМАНКА: Моментата е близо.

ПАРАДЖИЯ: Манометрите...

БАЛЕРИНА: Моментата приближава.

БАРМАНКА: Залива ни.

БАЛЕРИНА: Категорично.

БАРМАНКА: Безвъзвратно.

БАЛЕРИНА: Неизбежно.

БАРМАНКА: Като вино.

БАЛЕРИНА: Като фуете.

ДВЕТЕ ЗАЕДНО: Хайде!

Сцената се променя, тъмнината се разбягва настрани и нагоре, барово осветление осветява кафенето, на масата седи, облечена като за спектакъл, Балерината, зад нея на бара Барманката бърше чаши.

ЕГО: *(още не е забелязал промяната, обръща се)* Вратата! Къде е вратата?

БАРМАНКА: Вратата?

ЕГО: Това пък сега какво е? Къде отиде парното?

БАЛЕРИНА: Парно ли ти трябва? Не ти ли е топло тук?

ЕГО: Не мога да разбера... Всъщност, няма значение, важното е, че съм вън! Вън съм! Сега вече е лесно.

БАЛЕРИНА: Кое?

ЕГО: Ами да намеря пътя.

БАРМАНКА: Търси някакъв път.

ЕГО: Да, да, точно така, пътя за сцената. Извинете, вие нали сте артистка, ще ми покажете, нали...

БАЛЕРИНА: Още е рано. Спектакълът още не е започнал. Има много време, защо не седнеш за малко?

БАРМАНКА: Едно коняче?

ЕГО: Благодаря, нямам време.

БАРМАНКА: Време? Че кой има време?

ЕГО: Трябва на сцената... Ще ми покажете ли?

БАЛЕРИНА: Ама много бързаш. Още е рано.

ЕГО: Усещам, че нямам време.

БАРМАНКА: За какво ли ти трябва. Сядай, сядай, знаеш ли каква луканка имам, тази сутрин ми я доставиха. Тук има всичко — съомга, чер хайвер, шунка сурова, шунка варена, шунка в бадемов сос кисната, само отделението за сирена да ти покажа, ще паднеш!

ЕГО: Благодаря, не съм гладен. И трябва да вървя. Там ме чакат.

БАРМАНКА: Чуваш ли, чакали го! Някой лук пече за тебе там горе!

ЕГО: Моля?

БАРМАНКА: Такава е думата, де. Точно тебе чакат, как ли пък не. Ти знаеш ли кой играе днес? *(на Балерината)* Днес какво сме, четвъртък ли сме?

БАЛЕРИНА: Сряда. Симфоничен концерт. Знаеш ли кой свири, кой дирижира? Александър Мухински! Да не би да кажеш сега, че не си го чувал?

БАРМАНКА: Остави, може и да не го е чувал.

БАЛЕРИНА: Културен вид има.

БАРМАНКА: Външният вид често лъже.

БАЛЕРИНА: Не, Марче, чак пък за Мухински да не е чувал... Че той на времето, като избяга в Америка, беше клюката на деня.

ЕГО: *(смутено)* Челиста ли?

БАЛЕРИНА: Акордеониста! Ти наистина си много залупен. Чу ли, Марче, Александър Мухински бил челист!

БАРМАНКА: Не му е пораснала още цигулката, забравил, завалията, да я полива!

ЕГО: Цигуларят?

БАЛЕРИНА: Топло, топло, още малко и ще познаеш. Има един такъв междинен инструмент, виола се вика, ако си чувал.

БАРМАНКА: Така е то, нямат чувство за усет, това е. Не са чували за знаменитостите, затова си въобразяват, че те самите са нещо... Чакали го! Как ли не са седнали да те чакат. И такива като тебе като започнат да чакат, закъде сме.

БАЛЕРИНА: Кой ти каза, че те чакат?

ЕГО: Имам такова чувство, не мога да го обясня.

БАРМАНКА: Ах, ние сме чувствителни, имаме чувства.

БАЛЕРИНА: Тук чувствата не вървят, мой човек, тука е театър. Искаш ли една цигара?

БАРМАНКА: Строежът не изглежда лош, обаче на горния етаж не живее никой.

ЕГО: Не, горният етаж не ме интересува. Интересува ме сцената...

БАЛЕРИНА: Неспасяем случай!

БАРМАНКА: Виж какво, никъде не ти трябва да ходиш, да ти направя ли два сандвича с луканка, прясна е, тази сутрин ми я доставиха. И една биричка. Този път за сметка на заведението. За добре дошъл.

ЕГО: Не съм гладен.

БАРМАНКА: Като отворя хладилника, ще огладнееш. Нямах представа какви вкуснотии имам, ще ти потекат лигите. Поръчай сега, че като дойде паузата не можеш се вреди, знаеш ли каква навалица става тук? Артистите са народ гладен.

ГЛАС ОТ ГОВОРИТЕЛЯ: Трета картина, трета картина. Моля Полоний и Реналдо на сцената.

БАРМАНКА: Леле тия двамата като дойдат, що изаяждат. Поръчай сега, че дойде ли антракта...

БАЛЕРИНА: Голяма навалица става.

БАРМАНКА: Едва удържат до антракта. И се натъпкват всичките тук.

БАЛЕРИНА: Заедно с оркестъра и хора.

БАРМАНКА: Те пък как ядат! Слон да им дадеш, ще го изядат. И дойде ли паузата — първи са.

БАЛЕРИНА: Едва устискват до паузата. И защо?

БАРМАНКА: Защото тук им е по-приятно.

БАЛЕРИНА: Отколкото там. На сцената.

БАРМАНКА: Където е хляба, там е истината. Затова яж и не питай!

ЕГО: *(на Балерината)* Вие няма ли да играете тази вечер?

БАРМАНКА: Я тая вечер, я друга!

БАЛЕРИНА: Ама ти какво си мислиш, че правя? Сънувал ли си някога, че сънуваш?

БАРМАНКА: *(с искрено съжаление)* Остави го, много е залупен!

БАЛЕРИНА: Дай да го открехнем, а?

БАРМАНКА: Тебе думам — дават ли ти — яж. Там е истината. Какво ще търчиш по коридорите да търсиш разни работи, дето я ги има, я не? И да си губиш времето, дето го нямаш.

БАЛЕРИНА: А не, ще го открехнем тоя, ще поемем шефство над него. Сипи за начало по един коняк. В чаени чашки, че е работно време.

ЕГО: За мене не. Аз нямам... Мене ме чакат.

БАРМАНКА: Хайде пак.

БАЛЕРИНА: Чакали го! Кой те чака тебе, бе? Кой си ти?

ЕГО: Вече не знам. Сутринта ми беше ясно, но сега... *(от говорителя се чува звук, подобен на микрофония)*

БАРМАНКА: Леко с цитатите!

БАЛЕРИНА: Че като хлопнат корицата, няма измъкване, знаеш ли?

БАРМАНКА: Остави го, той ни има тук за гъсеници.

БАЛЕРИНА: Ха, гъсеници! Че те са безкраки същества. А това тука какво е? Какво е, а? *(поставя си крака на масата)*

ЕГО: Извинете, аз тръгвам.

БАЛЕРИНА: Алабастр и слонова кост, мекота на играта и светлосенки, грация, хармония, божествени пропорции. Виждал ли си друг път такова нещо отблизо?

БАРМАНКА: Ами, къде ще е виждал.

БАЛЕРИНА: Погледни тази извивка! *(проследява с леко разперени пръсти линията на крака си от пръстите до бедрото)* Това съвършено спускане надолу и нежното издигане до коляното — алабастр и слонова кост, виждал ли си нещо по-гладко, муха да кацне, ще си счупи краката.

БАРМАНКА: Непременно ще ги счупи.

БАЛЕРИНА: Пипни, пипни, ако не вярваш. Светлото сияние на порите, чувстваш ли? Светли избухвалия, топли огньове. По-нагоре, по-нагоре — ето така плъзгай пръсти. Но пръстите са грубо сетиво, те не долавят шепотите.

БАРМАНКА: Езикът е друго нещо.

БАЛЕРИНА: И ябълката нежна на коляното, влудяваща вдлъбнатинка. За Адам и Ева чувал ли си?

БАРМАНКА: Ами, къде ще е чувал той.

БАЛЕРИНА: За змията сецаш ли се? Дето пълзи така. И оставя влажна диря. Като езиче.

ЕГО: Змията не оставя диря.

БАЛЕРИНА: Нямах въображение, сладък. Не са те научили да мислиш и да въобразяваш. Нежни зъбки впил Адам в ябълката и станал като Бога, знаеш ли?

БАРМАНКА: Има си хас да знае.

БАЛЕРИНА: И още по-нагоре, където лебедовите шии от най-чиста слонова кост, полирана до блясък, в гънка чудна се събират, за да обгърнат извора на вечното блаженство!

СТАТИСТ: *(врхлетява в кафето, облечен е с елементи от различни епохи и стилове)* Душицо, моля ти се, капни ми едно. В чаена чашка, нали така, че бързам.

БАРМАНКА: Дойде ли антракта?

СТАТИСТ: Ами, има още време, след пет минути отново излизаме! Да си жива и здрава! *(обръща чашката)* Пиши в тефтера.

ЕГО: Вие от сцената ли? Там ли отивате?

СТАТИСТ: Там, ами, дяволите да я вземат, къде другаде!

БАЛЕРИНА: Та докъде стигнахме, красавецо?

БАРМАНКА: Баш докъдето трябва.

БАЛЕРИНА: Да, да, до тайнствените двери, където плахо искаш да надникнеш, или със сила — като пълководец — да влезеш и да победиш под сладките омайни звуци на моите стенания.

СТАТИСТ: Е, чао!

ЕГО: Чакайте. Трябва да дойда с вас! *(излиза след него)*

БАРМАНКА: Нали ти казвам, съвършено залупен. Хукна да бяга!

БАЛЕРИНА: Няма страшно, няма къде да отиде. От нас няма да избяга.

БАРМАНКА: Няма начин.

Прояна. На сумрачната сцена Его гони Статиста — пантомима с имитация, постепенно превърната от Статиста в нещо като танц — движат се в различни посоки, спират, ослушват се, сядат и т.н. В един момент Статистът рязко посочва нагоре, докато Его се взира, той потъва на пропадало зад него. Его се оглежда, търси го, после сядат на земята. Оскъдно осветление разкрива машинното отделение на театъра, пропадала се издигат и спускат, голям механизъм се върти наляво и надясно, метални стълби свършват доникъде. Под една стълба седи Момичето.

ЕГО: *(вика)* Измамници! Мошеници такива! Пак ме излъгахте! Веднага се върнете, чувате ли! Веднага се върнете и ми покажете пътя! *(забелязва Момичето)* Вие... Ти пък коя си?

МОМИЧЕ: Че коя да съм? Аз съм си аз. По-добре ми кажи ти кой си?

ЕГО: Хайде сега всичко отначало! Не е важно кой, нямам време да обяснявам, знаеш ли къде е сцената?

МОМИЧЕ: Знам, разбира се, как да не знам. Ти да не би да не знаеш?

ЕГО: Ако знаех, нямаше да питам. Хайде, моля те, покажи ми я, трябва да ида там, чакат ме.

МОМИЧЕ: *(излиза изпод стълбата, облечено е хлапашки пъстро)* Страхотна идея! Направо страхотна! Да идем на сцената. Никога не ми е хрумвала... Направо велика! Ти трябва да си много умен!

ЕГО: Пак ли подигравки? Хайде, показвай ми бързо!

МОМИЧЕ: *(посочва нагоре)* Там.

ЕГО: Там? И как се стига дотам?

МОМИЧЕ: Не знаеш ли?

ЕГО: Щях ли да питам, ако знаех?

МОМИЧЕ: *(сяда)* А пък аз мислех, че знаеш.

ЕГО: Ще ми кажеш ли как да стигна дотам?

МОМИЧЕ: Нямам никаква представа. На, честна дума, да пукна ако лъжа. Не се сърди, де.

ЕГО: Това тука къде е?

МОМИЧЕ: Знам, че е някъде под сцената. И я движи, върти я, повдига я, спуска я... Ей там, знаеш ли, ей там, в дъното има един процеп. И се вижда...

ЕГО: Сцената?

МОМИЧЕ: Не, един контрабас се вижда. Отдолу. Хи-хи-хи, много е смешно, искаш ли да погледнеш? Даже е малко неприлично.

ЕГО: Че кое му е неприличното?

МОМИЧЕ: Ама ти не знаеш ли на какво прилича контрабаса? *(шепнешком)* На гола жена! *(смях)* Ама дебелана! *(смях)*

ЕГО: Значи там е оркестрината?

МОМИЧЕ: Сигурно е оркестрина. Щом има контрабас. И си мисля...

ЕГО: Какво?

МОМИЧЕ: Ами аз мисля понякога, какво да правя все сама тук, скучно е, та си мисля за разнообразие. Ей така, седя и си мисля. (*сяда в позата на Роденовия Мислител*)

ЕГО: Добре де, но какво си мислиш?

МОМИЧЕ: Ами той има две дупки, от двете страни на грифа, откъдето излиза музиката. И ако можехме да станем мънички, ама не може, за съжаление, ние да не сме Алиса в страната на чудесата! Приличаме, ама не сме! Не сме!

ЕГО: И какво ако станехме мънички?

МОМИЧЕ: Не се ли сещаш, през дупките щяхме да влезем в контрабаса.

ЕГО: И?

МОМИЧЕ: Ами аз си мисля, оттам минава пътят. Нали искаше на сцената?

ЕГО: През контрабаса?

МОМИЧЕ: Ами да, точно така, през контрабаса, сега вече съм напълно уверена, през контрабаса е. Само че не можем да станем мънички... Ако беше баща ми, сигурно щеше да ни каже как се става мъничък. Той можеше и толкова мъничък да става, и такъв грамаден...

ЕГО: Той вълшебник ли е бил, твоя баща?

МОМИЧЕ: О, баща ми, баща ми, той беше клоун, не си ли чувал песента?

ЕГО: Спомням си нещо такова.

МОМИЧЕ: Ето, виждаш ли! Той беше цирков артист — клоун, ама просто невероятен артист, такива вече няма. С него съм обиколила целия свят, къде ли само не съм била. И навсякъде аплодисменти, цветя, възторзи...

ЕГО: Ти си циркова артистка?

МОМИЧЕ: Ами, къде ти, дребна работа, малко каучук, малко трамплин, малко трапец... Слаба работа. Виж баща ми, той беше просто невероятен. Следобед сядаше на балкончето, слагаше си шарения каскет и си разговаряше с птиците.

ЕГО: Аз си мислех, че цирковите артисти живеят във фургони?

МОМИЧЕ: Точно така, във фургони. Нашият беше на три етажа. С два балкона — източен и южен, можехме да си го позволим, нали ти казах, баща ми беше просто страхотен клоун. Само ако можеше да го

видиш — следобед на източния балкон, сериозен и съсредоточен, да си говори с птиците! Той разбираше езика на всички птици, понякога дори превеждаше, ако го попитаме защо се смее. Ами да, те понякога му разказваха такива смехории, нали го знаеха, че е клоун, познаваха го веднага, по каскета. И беше толкова удивително да го гледаш как седи горе и си приказва с тях.

ЕГО: Познавах един, който се надсвирваше с косове. Беше голям майстор на свиренето. Казваше, че разговаря с тях.

МОМИЧЕ: Ами! Те, косовете, се забавляват да имитират. Не, не, баща ми да свири с уста? Никога! Това е твърде елементарно. За да се води истински разговор, всеки трябва да говори на езика, който най-добре умее. Иначе си е чисто и просто имитация. В това отношение той намираше птиците за свършени, всяка от тях говори само на езика, който владее до съвършенство. Това прави изказът истински силен.

ЕГО: Но как им е отговарял баща ти?

МОМИЧЕ: Със стихове.

ЕГО: Четеше им стихове?

МОМИЧЕ: Глупости, защо му е да ги чете, просто си ги пишеше. А понякога даже не ги пишеше, ами така... мислеше си ги.

ЕГО: И това наричаш диалог?

МОМИЧЕ: Ама разбира се, това е единственият възможен диалог! Единствено възможният! Просто се чудя как не разбираш... Честно казано, не изглеждаш тъп.

ЕГО: Тъп?

МОМИЧЕ: Ами да, тъп си като слон, честна дума, такива елементарни неща не можеш да разбереш. Моят баща разбираше езика на птиците, на животните, на облаците, на камъните, на предметите, на тревите... С дърветата... с дърветата той можеше да си приказва цели дни. Особено със зимните.

ЕГО: И все по този начин ли? Като пише стихотворения?

МОМИЧЕ: (*имитира го*) Все по този начин ли? Разбира се, че не. Можеш ли да говориш по един и същи начин с пеперуда и с градоносен облак? Ама ти наистина нищо, ама нищичко не разбираш, просто няма никакъв смисъл да ти разказвам.

ЕГО: А в цирка?

МОМИЧЕ: Какъв цирк?

ЕГО: Нали казваш — клоун.

МОМИЧЕ: Ама разбира се, страхотен клоун, направо поразителен, нямаш си представа, такива вече няма. Но на арената човек имитира. Като че е един от тях. Как да ти кажа... Колкото повече хора излъжеш, че си един от тях, толкова по-добър си. А той беше направо страхотен. Само да го беше видял как си налива бирата, например, или как си разтваря вестника. Припадах от смях, направо припадах, нямаш си представа! И всички, ама абсолютно всички му вярваха. И се смееха. Ама ти какво си мислиш, ако само веднъж, само един-единствен път можеха да го видят, да го зърнат само без маска, щяха да се изумят! Направо щяха да се шашнат. Но той не би го допуснал никога, нали ти казвам — беше велик.

ЕГО: Но защо не е трябвало да го виждат без маска? Не разбирам.

МОМИЧЕ: Има си хас да разбираш, точно ти. Ами нали щяха да се нахвърлят веднага върху него и да го разкъсат на парчета.

ЕГО: Ама защо?

МОМИЧЕ: Защо, защо! Защото ги е лъгал, затова! Защото през цялото време е успявал толкова майсторски да ги метне! Ха-ха-ха!

ЕГО: Ама нали това му е била работата, те са знаели, нали, в края на краищата, това му е била работата, за това са му плащали — да ги лъже!

МОМИЧЕ: Глупости! Плащаха му, за да ги разсмива, това е друго. Кой се смее, когато го заблуждават? Смеят се на себеподобния, на това да, не на имитирането му. Но ти едва ли ще ме разбереш!

ЕГО: Далече ли е?

МОМИЧЕ: Кое?

ЕГО: Цирка.

МОМИЧЕ: Кое? Цирка да е далече? (*силен пристъп на смях я събаря на земята, търкаля се, рита и т.н.*) Ха-ха-ха, цирка да бил далече... Ще ме умориш от смях! Цирка — далече! Бе ти от коя планета падаш! (*смях*) Не, не мога повече, не мога повече, направо ще се пръсна. (*внезапно сериозно*) Ето на, пръснах се, пипни, ако не вярваш, (*смях*) Паднал направо от луната. — Извинете, моля ви се, накъде се отива за цирка... Ами да, баща ми имаше такъв номер, страхотно смешен. Заставаше точно в центъра на манежа и питаше

всеки срещнат накъде е цирка. Всеки посочваше, накъдето си иска и, разбира се, всеки имаше право. Там беше вица.

ЕГО: Подигравай се, подигравай се! Добре, предавам се, сигурно съм тъп, сигурно не разбирам нищо, обясни ми само едно — защо непрекъснато ме мотаате насам-натам, наговорили ли сте се? Толкова ли е трудно да ми покажете сцената, да ми кажете просто — ето по този коридор, третата врата вляво и толкоз, много ли искам? Ама не, вместо това ме вземате на подбив, подигравате ми се, обърквате ме...

МОМИЧЕ: Чакай, чакай, кой те взема на подбив? Кой ти се подиграва? Ама ти какво си въобразяваш, че целият свят се е наговорил против теб? Че кой си ти? Какъв си такъв важен, та целият свят се е съюзил срещу теб и ден и нощ измисля само как най-добре да те преметне? Все го заблуждават, все го лъжат горкичкия, все го отклоняват от пътя му, с това се занимават всичките денонощно, нямат си друга работа. Сега му дошъл зорът на човека, напънало го на сцената да ходи, втурва се тук, крещи като бесен, всичките трябва да си зарежат веднага работата, дето я имат и да се втурнат да те упътват, моля, господине, по коридора, третата врата вляво, файтонът чака, ако благоволите да заповядате, тъкмо се чудехме какво да правим и Ви чакаме с нетърпение да Ви упътим! Ами че кой се интересува от теб? И ти си като всички останали, какво се мислиш за нещо повече. Все му се присмивали, все му се подигравали! Че това е болезнена мнителност, ти трябва да се лекуваш, ей, да не мислиш, че света се върти около тебе, ами той си има други грижи, светът! Ти му разказваш като човек за баща ми, клоуна, а той ти казва — подиграваш се... Като не разбираш, поне си трай. Да не личи. Не ставай смешен. Или се опитай да помислиш, дано разбереш. Хората ти казват каквото знаят. И каквото могат. Сцената, та сцената! Като търсиш нещо, поне имаш ли очи да го видиш, можеш ли да го познаеш?

ЕГО: Дали ще я видя, дали ще я позная. Разбира се. Иначе защо съм сигурен, че трябва. Моля ти се, ако я знаеш къде е, покажи ми я! (*Момичето сочи надолу*) Нататък? Как така, нали преди малко беше горе?

МОМИЧЕ: Ето, виждаш ли, не си разбрал, толкова е просто. Ами помисли малко, понапрегни се, а? Нали ти казах, че сме в машинното отделение, при разните подедни механизми, въртящи и други подобни

устройства. И ако е било горе, а сега е долу, значи, че... какво? Сещаш ли се?

ЕГО: Какво?

МОМИЧЕ: Ами значи, че сме се издигнали, това значи!

ЕГО: И сме минали през нея? През сцената?

МОМИЧЕ: Това не знам, не вярвам. Цялата тази механика — какво ще търси на сцената? Какво търсиш?

ЕГО: Все някъде трябва да има. Стълба или шахта, каквото и да е, което да води надолу. Не мога да си простя, ако сме я подминали...

МОМИЧЕ: Няма такива работи. Само оня процеп, дето ти говорех. Обаче сега контрабасът не се вижда, останал е някъде отдолу.

ЕГО: И ти наистина смяташ...

МОМИЧЕ: Разбира се, че смятам. Баща ми, ако беше тук, непременно щеше да мине оттам, не, той нямаше да остави дупките непроверени, той проверяваше всяко неизвестно, ама всяко. И така не остана тук нищо неизвестно за него. Аз си мисля, че той затова отиде... оттатък, да провери и там. Обаче сигурно там е по-голямо. И неизвестното е повече, повече има за проверяване. Затова още го няма. Но нали ти казах, той беше велик артист, той ще провери всичкото неизвестно оттатък и пак ще се върне, за да ми разкаже. Само да не вземеш да ми разправяш, че никой не се връщал. Баща ми не беше никой, той беше Някой, разбираш ли? Това е друго, такива вече няма.

ЕГО: И няма начин? Да се слезе някак?

МОМИЧЕ: Защо да няма, има, разбира се. Нали подземният механизъм ще се спусне отново.

ЕГО: Винаги ли се спуска?

МОМИЧЕ: Винаги. Непрекъснато се повдига и се спуска, на него това му е работата. Той е механичното изкуствено сърце на театъра!

ЕГО: Значи сме попаднали точно в сърцето. На театъра.

МОМИЧЕ: Ти си попаднал, аз тука си живея...

ЕГО: Че може ли да се живее тук?

МОМИЧЕ: Аз се чудя може ли да се живее другаде. Без енергията на механизмите, дето го движат. Театъра. Але-хоп!

ЕГО: Какво има?

МОМИЧЕ: Ти на цирк ходил ли си? Започнахме да слизаме, това е. Искаш ли да ти кажа една голяма тайна. Знаеш ли, започваш да ми ставаш симпатичен. Не, най-сериозно, казвам си — тоя ми е

симпатичен с неговите глупави въпроси, такъв голям, пък безпомощен — като дете, жал да му стане на човек. Ама наистина си ми симпатичен. Можеш да ме целунеш, ако искаш.

ЕГО: Ама как...

МОМИЧЕ: Гледай го, срамува се като ученичка. Е хайде, аз ще те целуна тогава, ето така, *(целува го)* Сега мога да ти кажа голямата си тайна. Ама на никого, нали? На никого, закълни ми се, че до гроб... Хайде, няма нужда да се кълнеш, вярвам ти. Затвори очи. *(Его затваря очи, Момичето довлеча голям сандък)* Можеш да отвориш очи. Виж!

ЕГО: Какво е това?

МОМИЧЕ: Стар реквизит. Не зная как е попаднал тук, никой не знае за него. Значи си е само мой, нали?

ЕГО: Това ли беше тайната?

МОМИЧЕ: А ти какво очакваше? Чакай, чакай, не се опитвай да разваляш всичко, все едно, няма да успееш. *(тихо, сериозно)* Това е тайната на моя живот. Това е голямата тайна на моя живот. И ти си единственият, който я знае. И няма никога, никога да я кажеш на никого, никого. Тайната престава да бъде тайна, ако я знаят трима, *(отваря сандъка)* Погледни, тук е целият свят. Лампата на Аладин, ветрилото на леди Уиндърмеер, черепът на Йорик. Я вземи това, подарявам ти го.

ЕГО: Какво е това?

МОМИЧЕ: Едно кречетало. Съвсем истинско, само малко полющено. Виж, даже не е фалшиво. Нали знаеш, повечето от реквизитните вещи са фалшиви, имат само видимост. Ето, може би всички са фалшиви, само това кречетало е истинско. Вземи го, може да станеш някой ден истински. Като баща ми. Само гледай да не те усетят.

ЕГО: Кои?

МОМИЧЕ: фалшивите, кои! Наоколо бърка от тях. А сега внимание — голямата изненада! *(обръща се, слага си изваден от сандъка клоунски нос, отново се обръща)* Але-хоп! Какво ще кажеш, а? Това е истинският оригинален фалшив нос на баща ми, нали е страхотен!? Само не ме моли да ти го подаря, колкото и да ти харесва, не, не, с него няма никога да се разделя, той си е мой. По наследство, бъди доволен, че ти подарих кречеталото. Вярно, не знам от коя пиеса е, но няма значение, ако един ден се научиш да говориш с него,

сигурно ще ти разкаже. Човек трябва да се научи да говори с нещата, така ще разбере сума ти работи. Ама не, хората са горди, те приказват само със себе си. Ето виж — една страхотна пола, нали е страхотна, сега ще се преоблека, да видиш колко ми отива... Само че обърни се, че ме е срам, обърни се де! *(Его се обръща, Момичето облича полата направо върху дрехите, пооправя я, оглежда се във въображаемо огледало)* Готово, можеш да се обърнеш. Какво ще кажеш, съвсем друго е, нали? Станах друга изведнъж. Сега ако те целуна, ще е съвсем различно, само че сега нямаме време за целувки, сега момента дойде, време е.

ЕГО: За какво?

МОМИЧЕ: Изравняваме се с дупките на контрабаса. Сега можем да влезем в него. Искаш ли?

ЕГО: Искам.

МОМИЧЕ: Чакай да си сложа носа... Хвани ме за ръката. И тичай, тичай с мен!

ЕГО: Идвам! *(двамата изтичват през една дупка в дъното на сцената, затъмнение, виждаме двамата да вървят като в лабиринт, осветени със следачи, следачът на Момичето постепенно отслабва)*

ЕГО: Къде си, не те виждам!

МОМИЧЕ: Трябваше да го предвидя. Знаех, че така ще стане.

ЕГО: Но какво стана?

МОМИЧЕ: Изчезвам! Без механиката се усещам съвсем безплътна, извинявай, трябваше да се сетя.

ЕГО: Не изчезвай, моля ти се. Нека се върнем.

МОМИЧЕ: Ти знаеш, този път има само една посока, няма път назад.

ЕГО: Няма път назад.

МОМИЧЕ: Трябва да продължиш сам. Жалко, можех да те целуна още веднъж, жал ми е за тебе, толкова си срамежлив.

ЕГО: Ама какво ще стане с тебе сега?

МОМИЧЕ: Не се безпокой, сигурно ще се образувам отново, стига машините да работят... Не забравяй клоуна. И пази кречеталото! И тайната, тайната, *(гласът затихва все повече и повече)* да не я издадеш... *(изчезва)*

ЕГО: Почакай още малко! Ей, ти, как се казваше, не зная как да я повикам, не зная как се казва, забравих да я попитам! *(светлината му*

намалява) Трябваше... Ама защо изчезват всички толкова бързо, защо отминават по своите си пътища и нямаш време даже да ги попиташ... (светлината намалява) Това пък какво е сега? Ако продължава така, ще взема и аз да изчезна. А не, трябва да направя нещо, трябва веднага да направя нещо. Непременно. Обаче какво? Тук, в този контрабас като че ли стените се сближиха. Не виждам нищо. Напипвам само стени. И гъсти кълбета мрак. Това трябва да е музиката, дето живее в контрабаса. Поне да можех да свиря, все щях да измисля нещо. Ама на, не мога! Лошо се ориентирам в музиката, дано сега не е фатално. Как нямам нищо под ръка... Как да нямам! Имам! Кречеталото! (изважда го) Кречеталото!

Пълен мрак, в който Его завърта кречеталото, сцената веднага се осветява, отново сме в кафето на театъра, Балерината, Барманката.

БАЛЕРИНА: Ей-ей, каква е тази аларма?

БАРМАНКА: Много шум за нищо.

БАЛЕРИНА: Това тука е театър, културен институт. Тук се пази тишина!

БАРМАНКА: Изглеждаш уморен, седни, седни. С какво да бъдат сандвичите? Салам, шунка, луканка, кашкавал, сирене, рокфор, ементал, кисели краставички, чер хайвер, съомга, лакерда, пушени змиорки, ананас, манго, папая...

БАЛЕРИНА: Ей сега, ей сега ще ти направя един масаж и ще те отпусне. Докъде бяхме стигнали?

БАРМАНКА: От горещините е.

БАЛЕРИНА: До нежните извивки на бедрата, до тяхното докосване свенливо, до светлата прегъвка, мълчаливо погалена от нощната роса... Отпусни се, какво повече ти трябва. Аз знам как да смъкна умората ти и да ти дам покой. За нищо не мисли, отпусни се, сега си свършено спокоен, спокоен е сънят ти, отпусни глава на гърдите ми — по-вълшебна възглавница няма да намериш, затвори очи, за да ме видиш истински — с длани, с устни и с нозе ще ме потърсиш и аз ще бъда тук, ще ме намериш, за да обгърна светлото ти втурване и да поема жадно сладостта на твоето изригване!

БАРМАНКА: И шампанско, нали? Френско!

БАЛЕРИНА: Хайде, искаш ли да си поиграем на вулканче!

ЕГО: Всичко отначало! Боже мой, всичко отначало!

БАЛЕРИНА: Само погледни, виждал ли си друг път такава гръд! Алабастр и слонова кост! *(хваща ръката му)* О, колко е студена! Да я стопля искам аз...

БАРМАНКА: Холандски бисквити, белгийски шоколад.

БАЛЕРИНА: С огъня на гърдите си, с изгарящите устни!

ЕГО: Всичко напразно! Няма ли изход?

БАЛЕРИНА: *(слага ръката му на гръдта си)* Глупчо! Чуваш ли? Усещаш ли дъха на урагана — ето там, на хоризонта се изправят тъмносините облаци, слънцето ги обагря в кърваво, вълните, вълните, чуваш ли как се надигат вълните! Топлина! Желание! Гласът на нежността не чуваш ли? Прастарите потоци — на кръвта повелите! Към свещения ритуал на сливането, не знаеш ли, че със света е твоето разтваряне и сливане, нали го искаш!

ЕГО: Кафе.

БАЛЕРИНА: Моля?

ЕГО: Поръчвам си едно кафе. Трябва да направя нещо, за да не ме замотае отново в тънките си паяжини... Едно кафе!

БАРМАНКА: Все пак е нещо. Коняче с кафенцето, цигарка?

ЕГО: Само кафе. Черно, без захар.

БАРМАНКА: Студентско.

БАЛЕРИНА: С райберче, а?

БАРМАНКА: И коняк имаше. Слънчев бряг.

БАЛЕРИНА: Обаче нищо не се получи тогава... Много я беше срам. А трепереше от желание...

БАРМАНКА: Или по-добре английски чай.

БАЛЕРИНА: С аромат на портокал. Беше си намислил да го пиете след това. Голи.

БАРМАНКА: Ама не стана работата.

БАЛЕРИНА: Млади бяха още гърдите й, мънички, като неразтворени пъпки... И тя като ги видя, толкова голи и беззащитни, захлупи се на масата и заплака.

БАРМАНКА: Ами да, вие си бяхте деца. И двамата.

БАЛЕРИНА: И ти си въобразяваш, че си я пощадил!

БАРМАНКА: Ха! Наистина ли си въобразява такова нещо?

БАЛЕРИНА: Ами да, нали ти казвам, бяха много млади.

БАРМАНКА: И една кутия халва имаше на масата.

БАЛЕРИНА: После не беше вече същото, нали? Нито с нея, нито с другите.

БАРМАНКА: Никога не е същото.

БАЛЕРИНА: Човек повтаря само грешките си — ето, ти в момента какво си мислиш, че правиш?

БАРМАНКА: Повтаряш същата грешка.

ЕГО: *(тихо)* Това кафе е отровно.

БАРМАНКА: Искаше го силно и горчиво! Да сложа ли и чая? За сетне? Английския, Пикуик, с портокалов аромат?

ЕГО: Не, не! Нещата не се повтарят! Нищо не е същото!

БАЛЕРИНА: Казах ли ти, че е много глупав. Точно защото нищо не е същото, точно затова нещата се повтарят, глупчо!

БАРМАНКА: И нищо ново под слънцето. Чашката изстудена — матова, бавно, бавно, водката се налива бавно, във високата чаша — доматиен сок, гъст и студен, ароматен, червен, сол, пипер, аншуата, изчистена от солта и приготвена със зехтин и дафинов лист, френски къри сос, майонеза с горчица и месо от скариди, индийски подправки... Как само мирише! Отгоре е кацнало стръкче пресен магданоз, една лъжичка чер хайвер — за цвят! Лакерда в масло, желирана лакерда в далматински сос, желирано телешко в майонеза с кисели краставички. Пресни хлебчета, топли — пара вдигат, как миришат само... Някъде над масата миризмите се смесват — топъл препечен хляб с кърито и аншуата, ароматите на подправките — един невидим облак от аромати! И това е само предястие! Водката — „Смирнофф“, вината — Бургундско, фламандско, Каберне Совиньон, Кианти. Охлаждат се на чучура, отделно сухите, отделно десертните, шампанското в леда...

БАЛЕРИНА: С шампанско е най-добре. Леко го изливаш между гърдите ѝ и после пиеш, пиеш, с устни, с език... От пяната родена!

БАРМАНКА: А сега менюто за ядене...

ЕГО: Стига, стига! Спрете веднага! Нищо не искам да чувам. Изпих си кафето, плащам и тръгвам. Все ще се намери кой да ми каже. Аз нямам време, мене ме чакат!

СТАТИСТ: *(върхлита в кафенето точно както първия път)* Душицо, моля ти се, капни ми едно. В чаена чашка, нали така, че бързам.

БАРМАНКА: Дойде ли антракта?

СТАТИСТ: Ами, има още време, след пет минути отново излизаме! Да си жива и здрава! (*обръща чашката*) Пиши в тефтера.

БАЛЕРИНА: На сцената ли?

СТАТИСТ: Там, ами, дяволите да я вземат, къде другаде! Е, чао! (*оглежда още веднъж Его очакващо, бавно излиза*)

БАЛЕРИНА: Ей, ти, нали търсеше сцената?

БАРМАНКА: Този отиваше на сцената.

ЕГО: А не, благодаря, не на мене тия! Веднъж вече ме излъгахте, нали? Много смешно!

БАЛЕРИНА: (*нежно, искрено*) Глупчо, този беше истинският!

БАРМАНКА: (*нежно*) Много е залупен, горкичкия, не можа да го познае!

ЕГО: Истинският? А другият? Другият да не би да беше от хартия? Другият не беше ли истински? Какво бърборя и аз — другият, та другият, съвсем ме подлудихте, какъв друг, като си беше един и същ, само че този път номерът ви не мина, не, този път благодаря! Искате да ме разигравате, нали?

БАЛЕРИНА: Чуваш ли го, Марче, същият бил?

БАРМАНКА: Горкичкия, не можа да ги различи. Съвсем се е шашнал.

БАЛЕРИНА: Друг път гледай по-внимателно, те са братя, приличат си, може да се сбъркат.

БАРМАНКА: Много си приличат. Братя са.

БАЛЕРИНА: Близнаци, така да се каже.

БАРМАНКА: Абсолютни близнаци.

БАЛЕРИНА: Еднояйчни.

БАРМАНКА: Едножълтъчни.

БАЛЕРИНА: Само че (*вдига назидателно пръст, менторски*) единият е истински, другият — не.

БАРМАНКА: Единият истински, другият — не. Толкова е просто.

БАЛЕРИНА: Изключително просто.

БАРМАНКА: Елементарно.

БАЛЕРИНА: Навсякъде е така.

БАРМАНКА: Винаги е така.

БАЛЕРИНА: С всичко е така.

БАРМАНКА: С всеки е така.

БАЛЕРИНА: Само човек трябва да наблюдава.

БАРМАНКА: Да умееш да наблюдаваш трябва.

БАЛЕРИНА: Да правиш разликата.

БАРМАНКА: Да можеш да отделиш едното от другото.

БАЛЕРИНА: Да разделяш едното и другото.

БАРМАНКА: И да избираш.

БАЛЕРИНА: И да избираш вярно.

ЕГО: Спрете! Да ме объркате искате, нали? Да се побъркам?

БАЛЕРИНА: Нервите нещо май не издържат, а? Така е, липсва му нежност.

БАРМАНКА: На гладен стомах човек се изнервя.

ЕГО: Какво искате от мен?

БАЛЕРИНА: Да те научим искаме.

БАРМАНКА: Защото си толкова смотан, че ни е жал за тебе. Една нищо и никаква разлика да не можеш да направиш като хората!

БАЛЕРИНА: Едно е плие, друго е фуете.

БАРМАНКА: Едно е сливенска милинка, друго е смядовска луканка.

БАЛЕРИНА: Едно е...

ЕТО: Не-е-е! Спрете! Спрете веднага! Искам да изляза, покажете ми изхода! Веднага ми покажете изхода! Това е само един най-обикновен кошмар, кошмар е, трябва да се събудя! Вие не съществувате, вие сте само плод на болна нощна фантазия! Моя! Събуждаш се и всичко е свършило, стаята е затоплена, до леглото ти — чаша вода, хапче за сън, книжката, с която си се приспивал, уютно трака часовника, всичко си е на мястото, всичко си е истинско, само трябва да се събудиш, само трябва да намериш пътя! Към събуждането.

БАЛЕРИНА: (*ръкопляска*) Браво, великолепно! Ами ако изходите са два?

БАРМАНКА: Те са две хиляди двеста два и два. Най-малко!

БАЛЕРИНА: Е, да приемем, че са два — в интереса на експеримента, разбира се. И първият води в събуждането, с всичките му там атрибути, които благоволи да определиш като истински — чаши вода, хапчета, будилници и други подобни важни неща. А другият изход... Познай къде води другият?

БАРМАНКА: Води директно... Хайде, помисли още малко, не бързай да се предаваш! Топло, топло...

БАЛЕРИНА: Горещо, пари, пари! Точно така, позна — на сцената. И кой изход избираш, а? *(пауза)*

БАРМАНКА: Казах ти, нали? Ами той изобщо не може да избира!

БАЛЕРИНА: Не може я. Иначе отдавна да е избрал! *(оголва части от тялото си)* Правилно.

БАРМАНКА: Шунка или кашкавал?

ЕГО: Какво?

БАРМАНКА: Сандвичът. Питам — с шунка или с кашкавал да бъде.

БАЛЕРИНА: *(сочи краката си)* Хайде, кое краче е първо, кое да погалим най-напред, лявото или дясното? Лявото е по-гладко. Обаче дясното е по-страстно. Обаче лявото си има бенчица. Обаче дясното е по-нежно... Или и двете заедно?

БАРМАНКА: Шунка и кашкавал, комбиниран! *(Его става, тръгва към дъното на сцената, блъсва с ръка завесата и излиза)*

БАЛЕРИНА: Този наистина си въобразява, че може да избяга.

БАРМАНКА: Мания за величие, натрапчиви състояния, параноя, може би жажда за власт.

БАЛЕРИНА: Всичко човешко му е чуждо.

БАРМАНКА: Идва от неправилното хранене.

БАЛЕРИНА: От подценяване на емоционалните връзки. Чиста хормонална недостатъчност.

БАРМАНКА: Да, да, недостатъчност, това е думата.

БАЛЕРИНА: Обаче няма къде да отиде.

БАРМАНКА: Няма!

Затъмнение, по празната сумрачна сцена се движи Его, опипом, с лутане се провира през тъмнината, която като че му пречи осезаемо, появява се слаба светлинка, пълзяща бавно пред него.

ЕГО: Ето! Светлина в дъното на тунела. Там трябва да е, там е светло, сигурно е много светло, нали затова има прожектори. Сигурно е много светло там. Очите ми станаха като на къртица в този мрак, ако видя светлина, ще ослепея, трябва полека, постепенно. Първо да затворя очи, след това бавно — първо едното, после другото, много бавно... Знам аз. Веднъж да стигна, да стигна веднъж. Ще се науча да

гледам светлината право в очите, ако ще да ме заболи. Ще свикна. Веднъж да стигна! Ей! Къде ми е кречеталото? Забравил съм го в онова проклето барче. Как можах да го забравя, сега съм сам. Дано не го намерят онези, че всичко ще разберат. А се заклях да не издавам тайната, заклях ли се? Не помня дали се заклях, но във всеки случай тържествено й обещах на... тази, де... Ето на, забравих как се казваше... Не, забравих да науча как се казва, не било важно... Ама сега като не знам... Трябваше да я попитам, да настоявам, тя щеше да ми отговори, тя беше от тези, които отговарят. Тя — да! Сетих се — Дъщерята На Клоуна, така се казваше... Ох, олекна ми, така няма да забравя, че то колкото неща се случиха от сутринта — човек започва да забравя. А, и кречеталото се намери! Да бе, ето го... Аз забравих, че имам и тук един джоб, виж как съм забравил! *(сяда на сцената, гледа кречеталото)* Хубавото ми кречетало, малко полющено, но затова пък истинско. И как само трака, как само трака... Детинщини разни, ама и аз съм един — уж търся сцената, а съм седнал да се занимавам с детски играчки. Тракам си тук, хората нека ме чакат... Колко време става, се мотая по тези коридори наляво — надясно и все не мога да стигна, ще вземат да си тръгнат, ще им писне да чакат и ще си тръгнат. *(към публиката)* Писна ли ви? Писна ви, я, и на мен ми писна, обаче какво да направя като не мога да намеря ни пътя, ни вратата. Само коридори... По светлинката, по светлинката, там трябва да е, на сцената трябва да е светло, светло трябва да е на сцената, там, така да се каже, трябва да е царството на светлината, *(светлината се усилва)* Ето, нали ви казах, близо сме!

Ослепителна светлина, Его закрива очи с едната ръка и вдига другата, замръзва като силует, светлината става червена.

ПАРАДЖИЯ: Още малко червено дай! Усили, усили, усили! Така. Сега го свий до края. Още, още не може ли?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Дотук, не може повече.

ПАРАДЖИЯ: Скапана техника! Сега вдигаш бавно нагоре... Бавно казах! Още по-бавно!

ГЛАС ОТ ГОВОРИТЕЛЯ: Внимание — осемнайсет, внимание — осемнайсет, готови за изгрев, четири, три, две и-и-и деветнайсет!

ПАРАДЖИЯ: Тръгвай, бавно, бавно, бавно! Ха така! Ами музиката, бе, какво стана със звука?

ВТОРИ ВОЙНИК: Шест... седем... броя до десет.

ПАРАДЖИЯ: Старт! *(силна музика, светлината става още по-силна, постепенно започва, заедно със звука да отслабва)* Сега намали червения, трийсет и осем, трийсет и осем казах! Намали, намали, намали, ха така, стабилизирай сега! Добре! Ей, най-трудното е изгрев да направиш, днеска не беше лошо... Ей, ти кой си, какво правиш тук? Какво търсиш тука бе?

ЕГО: Търся сцената.

ПАРАДЖИЯ: А като търсиш сцената защо си се покатерил тук на мостовете, а? Не знаеш ли, че е забранено? Не видя ли надписите?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Опасно за живота, високо напрежение! *(разноцветни прожектори осветяват Его отзад)*

ЕГО: Бай Пешо, бай Пешо, ти ли си?

ПАРАДЖИЯ: Не те познавам.

ЕГО: Тази сутрин. От парното.

ПАРАДЖИЯ: Каква сутрин? Не те познавам.

ЕГО: Ти не си ли бай Пешо, параджията?

ПАРАДЖИЯ: И да съм, какво?

ВТОРИ ВОЙНИК: А бе я изчезвай, там е абсолютно забранено да се стои.

ЕТО: Че аз и не искам да стоя тук, аз искам да отида на сцената.

ПАРАДЖИЯ: Аха, значи ти си тоя дето всява смут в театъра с някакви претенции за сцената!

ЕГО: Аз, аз, не си ли спомняш, ти ме пусна тази сутрин... или беше снощи, не мога вече да се ориентирам, пусна ме да пренощувам в парното... когато беше параджия.

ПАРАДЖИЯ: Няма такова нещо. Инструкцията забранява категорично.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Този да не е оня — дето падна от небето?

ВТОРИ ВОЙНИК: От луната, дето падна?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Да бе, и аз си спомням нещо такова.

ЕГО: Нали, нали, там, в парното...

ПАРАДЖИЯ: Намаляваш сега... Манолчо, чуваш ли, намали, намали, намали... Ле-екичко с плъзгача пускаш вятъра.

ВТОРИ ВОЙНИК: Пускам вятъра.

ПАРАДЖИЯ: Пригответе бурята! *(Първи войник разклаща пред един прожектор прозрачно фолио, Трети войник имитира гръмотевица с лист ламарина)* Така, така, вий, шибай дъжд със своите

камшици земята гневно, задето ражда тя деца такива! Ще запалиш ли една цигара?

ЕГО: Благодаря, бързам. Искам на сцената.

ПАРАДЖИЯ: Аха, на сцената. И защо?

ЕГО: Не знам защо, само знам, че трябва, чакат ме.

ПАРАДЖИЯ: Аха, ами знаеш ли пиесата, ролята си научил ли си, на репетиции ходил ли си, а? То току-така на сцена не се излиза!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Никак не се излиза.

ПАРАДЖИЯ: Хе-хе-хе, сцената, та сцената. Ами ти знаеш ли какво е на сцената?

ВТОРИ ВОЙНИК: Няма понятие.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Пълен мрак му е.

ВТОРИ ВОЙНИК: Шефе, да му светна ли?

ПАРАДЖИЯ: Че светни му, де! (*силна светлина осветява Его*)

ЕГО: Какво е това?

ПАРАДЖИЯ: Това е нищо. Това е само един прожектор, знаеш ли колко са на сцената?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Четирийсет и осем!

ВТОРИ ВОЙНИК: От мостовете само.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Общо шейсет и четири.

ПЪРВИ ВОЙНИК: В тази пиеса. Защото пише „сумрак“!

ПАРАДЖИЯ: Опичаш се свършено! Изгаряш прав като Орлеанката на кладата.

ВТОРИ ВОЙНИК: Съвсем като Орлеанката.

ПАРАДЖИЯ: Не го ли знаеш този стар трик на следователите. Светват ти с нощна лампа право в очите — да не можеш да лъжеш!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Ама това е една лампа само.

ВТОРИ ВОЙНИК: Лампичка.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Незначително мъничко лампенце.

ПАРАДЖИЯ: А тук — четирийсет и осем прожектора!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Шейсет и четири.

ВТОРИ ВОЙНИК: Всичките с леци и рефлексори.

ПАРАДЖИЯ: И следачът, разбира се, щях да забравя следача.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Следачът отделно.

ПАРАДЖИЯТА: Сложи ли му ултравиолетовия филтър?

ВТОРИ ВОЙНИК: Уж го сложих, ама съвсем се е разпарцалосал.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Дупката се увеличава.

ПАРАДЖИЯ: Ами увеличава се, ама какво да правя — няма пари за нови филтри — ще караме с каквото имаме. Нали ти казах — ще се опечеш, хич не ти трябва.

ЕГО: Заговор, така ли? Наговорили сте се да ме заблуждавате! И престанете да ми светите в очите, чувате ли, веднага спрете, що за детски игри. Че вие сте просто параджиите от подземиято, какво правите тук, покачени на тези мостове?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Шефе, аз по-тъп човек не съм виждал.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Пълен мрак му е!

ВТОРИ ВОЙНИК: Да му светна ли... един?

ПАРАДЖИЯ: Остави го, Манолчо, той не е виновен. Сигурно не е ходил на училище, горкият. Или е ходил само до четвърти клас. Не е учил физика — види те на едно място и ако те срещне на друго вика „помощ!“

ПЪРВИ ВОЙНИК: Ама хич пък да не е чувал...

ВТОРИ ВОЙНИК: Те сега най-вече деление учат в училище. Гледат всичко да отделят...

ТРЕТИ ВОЙНИК: Ама чак пък топлината от светлината да отделят!

ПАРАДЖИЯ: И тях, и тях. Сложно им се вижда да обхванат нещо комплексно, цялостно. Сега разделят, за да владеят. Първопричината, мой човек, първопричината на живота, знаеш ли коя е?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Дето ни дава. Светлина и топлина.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Можеш да го сложиш на следача. На първо време. Докато се научи.

ВТОРИ ВОЙНИК: Може и да излезе осветител от него, знаеш ли?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Виж сега, приятел, това не е пушка, това е следач — бродещо и преследващо светлинно петно, ще рече, осветява разни тъмни работи, баш когато не го чакаш. Значи така се включва, заставаш тука отзад и следиш с него на балеринките баджаците, ясно?

ЕГО: Какви балеринки, къде?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Да бе, то днес няма балет.

ВТОРИ ВОЙНИК: Какво има?

ТРЕТИ ВОЙНИК: Симфоничен концерт. Днес е четвъртък.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Миналата седмица беше четвъртък.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Е тогава какво има днес?

ЕГО: Нищо не виждам. Къде да го насоча? Накъде е тази сцена?

ПАРАДЖИЯ: А-ха-а! Маневричка! Хитро, хитро!

ПЪРВИ ВОЙНИК: Подпитва, а?

ВТОРИ ВОЙНИК: Уж да го насочи искал.

ТРЕТИ ВОЙНИК: И после — сур-р-р по лъча, по лъча...

ПАРАДЖИЯ: Обаче го пипнахме на местопрестъплението.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Не можа да ни измами!

ВТОРИ ВОЙНИК: Нас да измами!

ТРЕТИ ВОЙНИК: Светлината да измами!

ПЪРВИ ВОЙНИК: И топлината!

ЕГО: Я не се наричайте с гръмки думи! Светлина и топлина били! Вие даже не им служите, вие само ги обслужвате!

ВТОРИ ВОЙНИК: Ама наистина, ще взема да му светна един!

ПАРАДЖИЯ: Остави. И без това мястото, на което стои е несигурно, там моста го завариха лошо, без друго ще се продъни.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Ще се продъни, ами.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Няма начин да не се продъни!

ЕГО: Нека се продъни. Ще падна директно на сцената, те мостовите нали са над нея.

ПАРАДЖИЯ: Ето, продънва се, какво ви казах! Ха-ха-ха!

ТРИМАТА ВОЙНИЦИ: Ха-ха-ха!

Ефект на сгромолясвана, смеховете стихват, осветлението остава някъде горе, Его се оказва паднал в кафето на театъра, където го очакват Барманката и Балерината.

БАРМАНКА: Е-е, преиграваш, не беше чак толкова силен коктейла. Сигурно си си пийнал и някъде другаде. Хайде стани, стани, недей да учиш мравките на таблицата за умножение, те и без това се умножават прекадено бързо!

БАЛЕРИНА: Ти дойде, моя обич, любов моя, ти се върна! Знаех, че ще се върнеш, знаех, че си ми простил, нали така ми каза, винаги, когато те потърся, ще бъдеш същият, винаги ще мога да те намирам, винаги ще ме очакваш, дланите ти, устните, очите, в които се давех...

ЕГО: Коя си ти?

БАЛЕРИНА: Пак ли не ме позна? Аз съм... Наистина ли не можеш да ме познаеш? Аз съм онази част от теб, която някога наричахме сърце. И театър. И сцена! Помниш ли като ме люлееше на

люлката от водорасли? Помниш ли като се изгубвахме в гората на високите треви? Помниш ли вещицата?

ЕГО: Да, помня. Вещицата я помня.

БАРМАНКА: И може ли така, момчето ми, пак не си вечерял. Ами погледни се на какво приличаш така като не ядеш. Бекон съм ти направила — любимото ти ядене, нали?

БАЛЕРИНА: Ти се върна, ти си ми простил! Моля те, разреши ми отново... нека потъна в меката топлина на устните ти, да се разтворя в кафевия зов на очите ти, нека се удавя... да се удавя в погледа ти, любов моя, обичам те...

ЕГО: Господи, нима съм толкова прозрачен!

БАРМАНКА: И моля те, не закъснявай след осем, баща ти ще се притеснява, нали знаеш, той ти мисли доброто, само доброто ти мисли и се безпокои за теб... Искаш ли да ти изпека чушки? В доматиен сос, ела на време за вечеря...

БАЛЕРИНА: Обичам те! Обичам ръцете ти, обичам косите ти, обичам очите ти, обичам нозете ти, искам да се притисна до теб, да те запазя винаги, искам да се слея с теб и звездите!

ЕГО: *(бавно)* Престанете. Стига. Защо се подигравате.

БАРМАНКА: Обидиха ли те? Те са лоши, не се разстройвай. Ето, масата е готова. Хайде!

БАЛЕРИНА: Хайде, целувай ме, целувай ме, притискай се до мен, грабни ме в своите прегръдки, мой храбър странстващ рицарю, спаси ме! Обичай ме!

ЕГО: Престанете.

БАЛЕРИНА: Не си ли спомняш?

БАРМАНКА: Непременно трябва да си спомниш!

БАЛЕРИНА: Нима не искаш да си спомниш?

БАРМАНКА: Спомни си, моля те!

ЕГО: Престанете, какво искате от мен? Какво трябва да си спомня? Думи?! И за какво е всичко това? Защо се ровите на дъното на блатото? Където потънаха думите? Защо ви са сега?

БАЛЕРИНА: Нима си забравил?

ЕГО: Способността да забравяме е най-големия ни дар.

БАЛЕРИНА: Глупчо! Ами нали ако се напънеш и си спомниш, щеше да се сетиш... Тогава театъра още не беше построен, нали? Само

гадаехме къде ще бъде сцената, тогава на онова място имаше въздух, само въздух!

БАРМАНКА: Но основите бяха иззидани.

БАЛЕРИНА: Нали слязохме, за да се скрием от града. Да, да, за да се целунем вътре в театъра. И когато най-послед го завършиха, знаеш ли къде се падна онова място — на което подарихме магическата си целувка, знаеш ли?

БАРМАНКА: Сигурно имаш представа от архитектурата на сградата.

БАЛЕРИНА: До автобусната спирка — от улицата се слизаше... Спомни си, глупчо, сети ли се? Ами в кафенето, разбира се, точно тук се пада, точно на това място. Както виждаш, било е достатъчно истинско и мястото е омагьосано. Сега то не може да ни забрави!

БАРМАНКА: Сам си се вградил, сърди се на себе си. Сега ти си пленник на това място. Обречен си да се връщаш винаги тук, духът ти ще витае неуморно, защото си го врекъл!

ЕГО: Тогава съм бил друг.

БАЛЕРИНА: Любими мой, толкова те чаках... Хайде, ела, нека потъна в магията на устните ти, спомняш ли си! Песента! Моята песен! Която написа за мен.

ЕГО: Но ти не можеше да пееш, никога не си можела.

БАЛЕРИНА: Да, аз ти подарих само думите, а ти им направи дрехи от звуци, спомняш ли си?

ЕГО: Някъде тук е, някъде във въздуха...

БАЛЕРИНА: Разбира се, някъде около нас.

ЕГО: Мястото е магическо.

БАЛЕРИНА: Силата, силата, не те ли завладява отново! Вълшебникът си ти! Само не спирай да ме целуваш!

ЕГО: Няма... Нали не си преставала да ме обичаш?

БАЛЕРИНА: Нито за миг, нито в мислите си, нито в делника на сълзите ми! Винаги, винаги се връщам тук и те намирам, влюбен и щастлив, времето няма власт над това място, нали сме му обrekli душите си! Целувай ме!

ЕГО: Да изчезна, да се слея с теб...

БАЛЕРИНА: Ела!

ЕГО: Не, не! Ама че лудост! Това е друга пиеса, тя вече отдавна е изиграна, завесата е паднала и декорите... Спомням си добре

сценичните работници, които изнасяха и товареха и стана тъмно. Аз свалях прожектора. Мрак, мрак, мрак... Не ме доближавай, познахте, сега те познах — ти си вещицата! И ти, и ти! И какво си казахте — сега ще си поиграем със спомени, които вече е успял да забрави, само да се хване на въдичката... Ама не! Ако мястото е било тук, значи въздухът — там, където трябваше да бъде сцената беше... Да, да, сега вече знам посоката — ето, натам. Ето — и стълба има, преди не съм я забелязал, ето и вратата — отключена, разбира се — когато знаеш пътя, когато си сигурен в посоката, вратите се разтварят... Напред! *(излиза)*

БАРМАНКА: Що не вземем да го оставим да си чупи главата!

БАЛЕРИНА: Ама ха де, да си играем да го претърсваме, като че кой знае какви съкровища е скътал по чекмеджетата си!

БАРМАНКА: За да му помогнеш, да му върнеш усещането.

БАЛЕРИНА: Щастлив да го направиш! А той — търчи като ужилен!

БАРМАНКА: Не тогава, не тогава — сега е много по-голямо дете, тропа с крак и пищи — сцена та сцена, да го питаш защо му е! Ама на — хем не знаят какво искат, хем много го искат!

БАЛЕРИНА: Идея фикс. Но няма да стигне далече. БАРМАНКА: Всички пътища водят към Рим.

БАЛЕРИНА: Няма къде да се дене, ще не ще... А, я виж!

БАРМАНКА: Какво е това?

БАЛЕРИНА: Едно кречетало. Сигурно е паднало от джоба му, като го целувах.

БАРМАНКА: Дай да видя! Сигурно шумът от падането го е стреснал. Иначе кой може да устои на твоите целувки.

БАЛЕРИНА: Нали, тъкмо започваше да се вразумява. Заради едно глупаво кречетало! Кретен с кретен! Поне да беше истинско, а то...

БАРМАНКА: Пълна бутафория! *(взема кречеталото, завърта го, то не трака)* Нали ти казах — ако го засия, ще се разпадне.

БАЛЕРИНА: Папиемаше.

БАРМАНКА: Стар, бракуван реквизит! Не се ядосвай, да ти сипя ли един коняк?

БАЛЕРИНА: Сипи, да ми мине. Глупак с глупак, какъв спектакъл ми развали!

БАРМАНКА: Той изобщо не заслужава нашите усилия. Хвърляме си тука бисерите на свинете и чакаме да ги оценят...

БАЛЕРИНА: Гаден натрапник такъв, откъде се взе. Никога не съм влизала толкова навътре в чужди спомени...

БАРМАНКА: Изкуство на превъплъщаването. Ти си велика актриса!

БАЛЕРИНА: Гад, подаряваш му устните си, тялото си, душата си, само и само да му помогнеш, да го открехнеш малко, за да го спасиш от щуротиите, дето си ги е навил на пръста, а той хуква след шантавата си идея като побеснял!

БАРМАНКА: Направо като побеснял.

БАЛЕРИНА: Ама няма къде да отиде.

БАРМАНКА: Няма я.

БАЛЕРИНА: Знаеш ли какво, я ми сипи още един.

Затъмнение. Его сам в сумрака.

ЕГО: Отново на път, отново сам с коридора, отново затънал до гуша в мрак. Започвам да губя надежда. Сигурно е вече сутрин, слънцето надниква през щорите и радиобудилника всеки момент ще изплюе сутрешните новини... И всичко ще свърши. Проточи се този сън, даже забравих, че е сън по едно време, че е мой сън и би трябвало да мога да го променям както си искам, да казва каквото си ще бай Пешо... Не, те са се наговорили, гадовете — най-неотклонно да ме отклоняват, против това не може нищо да се направи, освен да се събудя... Искаше ми се цялата тази работа, цялото това мотаене по коридорите да има някакъв смисъл, то събуждането какъв смисъл е? Никакъв. Голяма мъдрост ли е, че човек все някога се събужда, отваря си очите и вижда например, че това, дето го е взел за великани, е, да речем, вятърни мелници. И цялата работа е била вятър работа! И очарован от будното си откритие, хуква човека при нотариуса, за да го напише на хартия и да завери подписа си отдолу. Е и какво от туй? Лична работа си е събуждането, научаваш нещо, дето другите отдавна знаят. И не им е интересно. Да, проточи се този сън, дълга стана пиесата, но няма страшно — ей сега ще се събудя, та и вие да си отдъхнете и спокойни да си идете при вашите си семейства и при вашите си проблеми, и при вашите си сънища. Аз се уморих. Обаче няма как, трябва да вървя, не мога да спирам, да не ме затрупа мрака,

навсякъде виждам все черните му лапи, затисне ли ме — няма излизане. *(сяда на сцената)* Значи така се остарявало.

Внезапно раздвижване като зад кулиси, светлини, минаващите са сериозни и делови.

СТАТИСТ: Ето нотите.

ЕГО: Къде? Какви ноти?

СТАТИСТ: Нотите. За тебе.

ЕГО: Ама къде?

СТАТИСТ: Ох, извинявай, май съм ги разсипал някъде по пътя, вярно, че листът е празен, е, ще трябва да импровизираш, няма да ги събирам сега нота по нота я, нямаме време, на добър час.

ПЪРВИ ВОЙНИК: *(носи шапка и шивашки принадлежности)* Едно копче е паднало, *(шие копчето)* Така, сложи я сега, *(слага шапката)* Пак е малка.

ВТОРИ ВОЙНИК: Дай, ще стане за секунда. Майсторе!

ПАРАДЖИЯ: Ето друга.

СТАТИСТ: *(минава през сцената)* Две минути.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Тази става.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Перуката?

ПАРАДЖИЯ: Остави, нямаме време.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Само основен тон.

ПАРАДЖИЯ: И малко пудра. *(Трети войник пудри лицето на Его)*

СТАТИСТ: *(минава през сцената)* Една минута. *(спира до Его)* Ето тук намерих няколко ноти, ако ти вършат работа. Само че ще трябва да ги подредиш върху хартията, а нямаме време. Четирийсет и пет секунди. *(излиза)*

БАРМАНКА: Ето ти сандвича.

ЕГО: Какъв сандвич?

БАРМАНКА: Каквото съм го направила, няма да придиряш сега — реквизит — ядеш го във втора картина.

ТРЕТИ ВОЙНИК: Къде му е меча?

БАРМАНКА: По-късно, по-късно.

БАЛЕРИНА: *(целува го)* На добър час! *(тъмнина)*

СТАТИСТ: Пет, четири, три, две, едно, светлина!

Гала осветление, празничен аранжимент на сцената, премиерна маса с цветя и подаръци, свеци, шампанско и т.н., всички участници в спектакъла, с изключение на Момичето, седнали в полукръг, аплодират Его.

ЕГО: Ама какво е това?

ВСИЧКИ: *(един след друг, като вълна)* Сцената, сцената...

БАРМАНКА: Нали искаше!

БАЛЕРИНА: Постигната мечта!

СТАТИСТ: В главната роля!

ВОЙНИЦИТЕ: Браво, браво, браво!!!

ПАРАДЖИЯ: Какво да правя сега?

ЕГО: Мен ли питаш?

ПАРАДЖИЯ: Разбира се, ти си главният тук.

БАЛЕРИНА: Главният актьор!

БАРМАНКА: Главният режисьор!

ПАРАДЖИЯ: Главният автор!

ВОЙНИЦИТЕ: Браво, браво, браво!!! *(всички се изправят и един по един поздравяват Его, стискат му ръцете, жените го целуват, поднасят му цветя и пакети)*

ПЪРВИ ВОЙНИК: Браво, страхотен беше!

ВТОРИ ВОЙНИК: Имаш една ракия от мен!

ТРЕТИ ВОЙНИК: Евала!

СТАТИСТ: Възхитен съм! Направо страхотно!

БАРМАНКА: *(бърше сълзите си)* Направо ме разплака! Великолепно!

ПАРАДЖИЯ: Изключително! Божествено!

БАЛЕРИНА: Така се радвам, ама така се радвам! Браво, невероятно хубаво беше!

ЕТО: Ама кое?

БАЛЕРИНА: На сцената, на сцената! Такова щастие е да работим с теб, такъв като теб да ни бъде най-главният... Нали това искаше, любими, не си ли искал точно това, космическата височина, не се ли опияняваш?

БАРМАНКА: Честно казано, не предполагах, че си толкова добър! Направо ме изуми! *(раздава сандвичи, чаши)*

ЕГО: Ама какво... чакайте... Какво исках, ето вече забравих. Да, сетих се — исках да отида на сцената, където ме чакаха...

ВОЙНИЦИТЕ: Разбира се!

БАЛЕРИНА: Толкова те чаках, моя обич!

БАРМАНКА: Така те чакахме всички!

ПАРАДЖИЯ: Всички те чакахме. И вярвахме, че ще успееш! През цялото време ти стискахме палци. Да успееш да дойдеш тук!

ВОЙНИЦИТЕ: Стискахме!

СТАТИСТ: И чакахме!

ЕГО: Това значи било то — сцената. Тези били, дето ме чакали! Така ли било?

ВОЙНИЦИТЕ: Разбира се.

БАРМАНКА: Шампанско! *(отваря с гръм бутилка шампанско, всички се натрупват около масата, Барманката пълни чашите им, чукат се, поздравяват се като след премиера, възгласите им се превръщат в шум, който започва да затихва, Его стои сам и отчаян, затваря очи)*

МОМИЧЕ: *(отвън шепнешком)* Хей, чуваш ли ме?

ЕГО: *(внезапно оживен, все още със затворени очи)* Чувам те, чувам те, къде си!

МОМИЧЕ: Погледни под масата. Има един капак, отвори го и се спусни смело! *(Его се провира между краката на пируващите около масата, тъмнина, празната сцена сега изобразява покрива на театъра, нощно небе със звезди, Его се е приземил до Момичето)* Ох, така се радвам, че те измъкнах, тъкмо навреме, нали? Ама и ти — как можа да паднеш точно в този сандък с кукли!

ЕГО: Толкова се радвам, толкова е хубаво, че те има отново... Това там... не беше... нали...

МОМИЧЕ: Къде ти! Ти да не би да повярва?

ЕГО: Не, разбира се, че не, но в един момент човек се отчайва, знаеш ли, отчайва се, като го затрупат със сандвичи, цветя и целувки... Все пак в един момент си казваш — може пък да е било това, поредното събуждане, нали така!

МОМИЧЕ: Глупости, как можеш да ги вярваш тези глупости, ама ти наистина много си се уморил. Не можа да ги познаеш — всичките недодялани кукли от един креслив куклен театър... Можеш да ги разбереш, скучаят в сандъка, ако съм толкова нескоропосано направена, и аз щях да скучая...

ЕГО: Само кукли?

МОМИЧЕ: Ама разбира се! Един сандък, пълен с кукли! Толкова се радвам, че успях да те измъкна. Страхотно те измъкнах, нали? Ако ме беше видял баща ми, щеше да ръкопляска. И да се смее, много да се

смее. И сигурно щеше да направи от цялата история нов номер, нещо като „Измъкване от кутия с кукли“. Ами да, такова измъкване не е направил даже Худини, дето отвсякъде се е измъквал.

ЕГО: А нали се спуснах надолу, защо... тука, на покрива... Добре, добре, няма да питам повече, мисля, че започнах да разбирам.

МОМИЧЕ: Питай си спокойно, не се притеснявай... Защото беше върховно измъкването, толкова страхотно върховно беше, че завърши на самия покрив, виждаш ли звездите?

ЕГО: Най-после виждам, най-после мога да си поема спокойно въздух, след толкова безкрайни коридори...

МОМИЧЕ: Ама то и небето. И то се състои от звезди и коридори. Между тях, нали?

ЕГО: А покрива? Покрива коридор ли е?

МОМИЧЕ: Разбира се.

ЕГО: Към звездите?

МОМИЧЕТО: Може би. Само не питай как се тръгва по него — не знам. Ако баща ми беше тук... (*пауза*) Щеше да тръгне. Без да се замисли, (*пауза*) Ама как те измъкнах само! Съвсем останах без сили... Я да те целуна, както ти бях обещала, преди да съм изчезнала отново! (*целува го*) Е, сега позна ли ги, че са кукли? Отвориха ли ти се очите?

ЕГО: Но сцената съществува, нали?

МОМИЧЕ: Разбира се, че съществува, просто аз сбърках — пътят не е минавал през контрабаса. Ти сигурно не свириш на контрабас, нали?

ЕГО: Не свиря.

МОМИЧЕ: Ето, виждаш ли, не можах да го предвидя, не си се ориентирал както трябва в музиката. Като се научиш да свириш, ще опитаме пак, искаш ли?

ЕГО: Непременно. Непременно ще се науча. Само че как да те намеря?

МОМИЧЕ: Ами ще ме намериш, не се безпокой, аз, нали виждаш, блуждая — тук се образувам, там възникна... Ето сега например шумът, който вдигаха куклите, представи си, шумът ме създаде. И точно навреме, за да те спася.

ЕГО: Страшно беше.

МОМИЧЕ: Страшно, ами, ти как мислиш, на Пинокио да не му е било по-леко в кукления театър, от Особена кукла веднага се превръщаш в Обикновена, в Кукла Като Тях!

ЕГО: Значи това било?

МОМИЧЕ: Това, ами, ти какво си мислиш. Още съвсем мъничко — и щеше да започнеш да имитираш... Като тях.

ЕГО: Но кого?

МОМИЧЕ: Ами себе си, кого другиго. Измисляш се какъвто решаваш да се харесваш и започваш да се имитираш. Докато си повярваш. И даже няма да имаш никакво понятие. Това е най-страшното.

ЕГО: Добре че те намерих. Пак. Знам, че там, на сцената, ме чакат хора, подобни на мен, хора като теб. Хора, които разбират. Просто трябва да стигна там — нямам друг изход, каквото и да стане. Къде си, виждам те трудно.

МОМИЧЕ: Ами нали ти казах, започвам да изчезвам.

ЕГО: Не! Недей, сега не... Моля ти се... Какво да направя — машините — шума — ами да, кречеталото! Кречеталото! Къде ми е кречеталото? *(бърка в джоба си и изважда сандвича)* Не може да бъде, изгубил съм го, не може да бъде! Може би искаш сандвича? Може да ти помогне?

МОМИЧЕ: *(тихо)* Глупчо, не виждаш ли, че е от стиропор! Абсолютно фалшив! Реквизит!

ЕГО: Как да те занеса... искаш ли, ще те взема на ръце и ще те занеса — в машинното, само ако знаех пътя... Аз даже не знам къде съм.

МОМИЧЕ: Как къде? Ами в коридора, разбира се, в коридора... *(изчезва)*

ЕГО: В коридора! В следващия! Сигурно съм осъден на коридори! Ето сега вече ще се събудя, знам, че времето ми изтече, сега будилникът ще прекъсне целия този лабиринт със сутрешните новини. Сега вече няма начин да не се събудя.

ПЪРВИ ВОЙНИК: *(дърпа го за рамото, отново сме в парното)* Ще се събудиш, ами, къде ще идеш да не се събудиш. И по-бързичко, ако обичаш, че бай Пешо ей сега ще дойде.

ВТОРИ ВОЙНИК: Ей, ама ме цепи главата! Тоя още ли спи?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Събуждам го. Я, Манолчо, сритай Сашо да става и той, че да нямаме усложнения.

ЕГО: Значи... Значи все пак съм спал тук?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Чакай сега, нали приказва снощи с бай Пешо?

ЕГО: Да, да, разбира се, приказвах. И се разбрахме сутринта рано-рано да стана и...

ТРЕТИ ВОЙНИК: Хайде уволнение! Брей, че съм се схванал. Е, Манолчо, да тръгваме.

ВТОРИ ВОЙНИК: До довечера, *(излизат с Трети войник)*

ПЪРВИ ВОЙНИК: Та като сте се разбрали, напусни, ако обичаш! Действай!

ЕГО: Ама има надежда. Щом сънят продължава. Разбрахме се да ми покажеш откъде се минава за сцената и веднага да се омитам.

ПЪРВИ ВОЙНИК: Ей през тая тръба се минава. Стига толкова щуротии, излизаш тук през вратата, горе има един коридор — няма да палиш лампата, вече е светло, достатъчно се вижда — по коридора — третата врата вляво, чуваш ли — третата вляво, да не объркаш, това е противопожарния изход, отвътре не се заключва, отвънка е с топка, еднопосочна, така да се каже, излизаш право в двора, това е.

ЕГО: Третата врата вляво?

ПЪРВИ ВОЙНИК: Да, да, малко да те лъхне вятъра, че виж какъв си блед, като че ли цяла нощ са те гонили по коридорите.

ЕГО: Третата вляво! Има надежда, има надежда! *(излиза)*

ПЪРВИ ВОЙНИК: Има си хас да няма надежда, има, разбира се, само че не всеки знае къде се крие. Объркваш се от заповеди и лутане и Уволнението никакво не се види на хоризонта. Този чак го сънувах таз нощ, що коридори бяха, що лутане... ама хайде сега, няма да започнем сънища да си разказваме я. Няма, няма! *(завърта един кран)* Я да пуснем парата, че да стане горе топло, да не им измръзнат на балеринките краченцата, днеска май имаше Лебедово езеро, бай Пешо казва, че било хубаво нещо, той не го е гледал, ама така му казали и, казва, някоя вечер ще ме освободи да ида и да видя какво му е хубавото на езерото, пък, казва, гледай да не си забравиш въдицата, като фатмака, дето си взел въдица, нали го знаете вица, няма сега вицове да си разправяме. За надеждата ми беше думата, дето все я търсим и все не знаем къде да я търсим, мислим си — ето на края на

тунела, на края на коридора — и ще я срещнем, а то там обикновено друг коридор, под прав ъгъл, та тръгваме и по него, белким на края му я срещнем... Ето, като войник да ви кажа, войникът е човек несвободен, той изпълнява заповеди, обаче носи в раницата си... Какво? Маршалски жезъл? Глупости! Надежда носи. Броени дни бързо свършват. И като дойде Уволнението — оттатък, в Живота, там е съвсем друго. Вие направо нямате представа какво е там! Е, това беше. Сега вече всичко е казано и можем да пускаме завесата. Завеса!

Завеса.

23.7.1995, Аннаберг-Буххолц

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.